PARAȘUTĂ SAU?...

Motoarele nu erau în cea mai bună dispoziție de lucru. Tușeau, mergînd inegal, cu pauze din ce în ce mai lungi. Pilotul simțea cu groază că pierde vertiginos din înălțime. Căderea părea inevitabilă. Deodată, o idee îi străfulgeră gîndurile. Soluția salvatoare! O apăsare pe buton și... iată-l plutind radios, susținut de curelele parașutei. Peste puțin, el ateriză, plin de optimism în... trimestrul următor! Grijuliu, împături frumos parașuta, punînd-o la loc sigur. Mai trebuie și altă dată!

Pe parașută scria „Ajutorul la învățătură"...

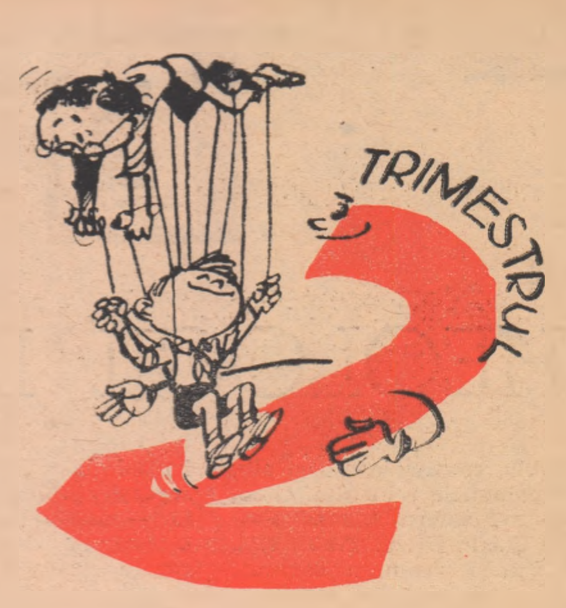
Dar să glumim... serios: vi se pare firesc episodul de mai sus? Oare ajutorul la învățătură e, într-adevăr, o parașută providențială contra căderii la un obiect sau la mai multe?

VA PROPUN SA DEZLEGAȚI...

următoarea ghicitoare: Costel învață bine, deoarece e **ordonat, are simț de răspundere și e deprins să persevereze în atingerea unui scop.** Nicușor nu învață bine, deoarece e **dezordonat, fără simț de răspundere, genul „lasă-mă să te las", și nu e deprins să facă totul pentru atingerea unui scop.** Clasa, îngrijorată de notele slabe ale lui Nicușor, hotărăște — mai ales că trimestrul e pe sfîrșite — să fie ajutat de Costel. Și acum, iată-ne acasă la acesta. Învață, își scrie, face totul cum se cuvine. Cineva bate la ușă. E Nicușor. A venit să ceară... parașuta! Costel, amabil, îl invită să ia loc. Nicușor, îndatoritor, îi mulțumește, mai ales că e rupt de oboseală, vine de la un meci în care numai el a marcat trei goluri, că al patrulea nu i l-au considerat, pe motiv de ofsaid, dar n-a fost ofsaid, pe cuvînt, ținea arbitrul cu „ăia". Costel îi povestește lecția la istorie, iar Nicușor ascultă cuminte, ca la emisiunea „Noapte bună, copii".

(continuare în pag. 2-a)

Ovidiu ZOTTA

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Comunist Român, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XVI nr. 47 (1039) * miercuri 24 noiembrie 1965 * 8 pagini 30 bani

Biblioteca Centrală

Școala generală nr. 164 din București. Elevii clasei a V-a B se pregătesc pentru lucrările scrise. Pioniera Murgu Doina se consultă și cu cîțiva colegi.

La tablă se analizează diferite propoziții, se fac declinări, conjugări.

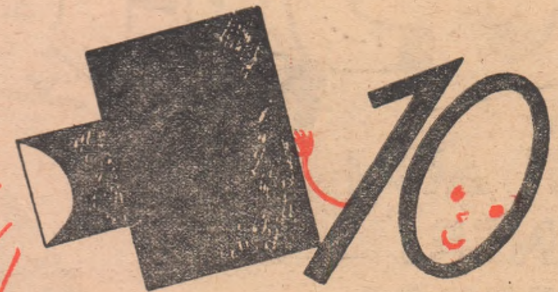

Un moment cu... emoții. În liniște, concentrîndu-se asupra celor ce au de scris, fiecare elev se străduiește să scrie... bine.

Bucurie. Și nu numai pentru pioniera Croitoru Adriana, ci și pentru colegii ei.

Lucrările scrise: EMOȚII

Îmi plăcea să trec prin Țiglina, printre blocurile noi, în culori pastelate, cu ronduri de flori în față și flori la balcoane. Îmi plăcea fiindcă aveam impresia că dincolo de blocuri se află cerul. Orizontul se zărea aproape, chiar în fața Școlii generale nr. 6...

Vînt de trimestru...

Suman Gheorghe și Patrichi Marcel din clasa a IV-a tot în fața școlii erau puși pe încăierare. M-am gîndit pentru o clipă dacă n-ar fi bine să scriu despre fapta asta a lor. Dar m-am răzgîndit. Nu merită interes. Aveam ceva mai bun de făcut în clasa a VI-a A. Aici se simțea o adiere caldă de... teze. Panait Dorel își planifica timpul pentru exerciții suplimentare; Ganziuc Vlad — căruia nu-i place să aibă nici un fel de „goluri" la lecții — era pregătit, totuși începuse recapitularea. Barbu Adriana, în calitate de președintă de unitate, se simțea datoare să se intereseze și de ceilalți colegi. Nemulțumită de doi de 4 și un 5 primite de Adam Alexandru, i-a propus acestuia să vină mai devreme la școală, să recapituleze împreună. Pe Adam însă nu-l atinsese curentul acesta al tezelor și a rămas nepăsător. Tănase Andrei, care nu era adăpostit bine cu notele de la oral, simțea suflul tezelor ca pe un vînt rece. Și-a făgăduit lui însuși să ia cel puțin un 7. Timp ar mai fi fost.

Un „ten" curat...

Dar clasa a VIII-a A de la Școala generală nr. 21, tot din Galați, intrase în criză de timp. Adică nu era chiar criză de timp, deoarece în majoritate se pregătise destul de bine. Mai aveau însă numai cinci minute pînă la... teză.

Poate și din cauza aceasta recreația s-a simțit în legea ei numai pe la celelalte clase. Pe aici a trecut oarecum emoționată și cam neobservată. Și, deși teza era la limba engleză, Neagu Dana Petunia și-a amintiț ce emoție avea de obicei la matematică. (La drept vorbind, emoția era nejustificată, deoarece avea la matematică doi de 10). Loghin Crenguța freamăta ca un pom în furtună, iar State Ion era liniștit ca apa din lacul Bicaz pe vreme frumoasă. „Am învățat" a spus el. Cine a învățat bine, n-are de ce se neliniști" a constatat și Butnaru Sarina.

În catalog, în dreptul numelui său, notele bune, printre care 10 și 9, nu erau întîmplătoare. (La limba română însă, în loc de note sînt absențe). Sarina stă liniștită. Teza era la engleză, nu la limba română.

Pe rîndul din mijloc, o pionieră își ștergea mereu palmele cu batista. Poate aș fi stat și cu dînsa de vorbă, dacă n-ar fi intervenit, strident, clopoțelul să alunge recreația și așa destul de intimidată.

După ce tovarășa profesoară a controlaț tezele, am rugat-o să-mi arate cîteva caiete.

Scrisul lui Loghin Crenguța nu trăda de loc freamătul dinaintea tezei. Dimpotrivă, denota siguranță și precizie. Într-un colț, nota 9 parcă ar fi fost cusută cu arnici roșu. Pagina era mai frumoasă așa. Aceeași notă au obținut și Neagu Dana, și State Ion. Ghețiu Victoria și Butnaru Sarina au luat 8. Pe caietul pionierei Roșca Daniela era nota 10.

Zece în limba engleză se spune „ten". Într-adevăr, acest caiet păstra un... „ten" curat.

...Și o cunoștință necunoscută

Seara am însoțit un prieten care avea treabă la Comitetul orășenesc U.T.C. Galați. Acolo am întîlnit cîțiva elevi din clasa a VIII-a A de la Școala generală nr. 21. M-am bucurat ca de cunoștințe vechi. Erau veniți pentru confirmarea primirii lor în U.T.C. Șerban Aneta, retrasă într-un colț, citea statutul U.T.C. Într-altă parte, se plimba cu pas potolit pioniera care înainte de teză își ștergea palmele cu batista. Avea în mînă tot statutul U.T.C.

— De-abia acum îl citești? am întrebat-o.

— Îl cunosc de mult, dar pentru mai multă siguranță... așa obișnuiesc...

Într-adevăr, așa obișnuiește. Mi-am amintit că la școală, înaintea tezei, dînsa răsfoia cu atenție cartea.

Tocmai voiam s-o întreb cum se numește, cînd s-a deschis o ușă și cineva a strigat:

„Roșca Daniela să poftească înăuntru". Fata a intrat repede, emoționată, trecînd statutul U.T.C. dintr-o mînă într-alta.

În hol, Pavel Eduard se plimba agitat.

— Tu ești deja utecist, de ce ești acum aici?

— Eu? Cum! Nu vedeți? Aceștia sînt colegii mei...

Apoi zîmbind:

— Emoții!

M. CALIN

Citiți în pagina 4-a reportajul „O zi ca toate celelalte"

DIN VIAŢA PIONIEREASCĂ

PASIUNI

ARHEOLOGII DIN ORLEA

De la Corabia, şoseaua contura, alb, drumul prin comunele raionului. Ghid, pe drumul de ţară, şoferul Atanase Postelnicu, de la C.A.P. Orlea. Tînăr, vioi, vorbăreţ. Născut şi crescut în comună. Şi pasionat... arheolog! De altfel, aveam să mă conving mai tîrziu că orlenii de la copil la bătrîn sînt prinşi de aceeaşi pasiune: arheologia! Mîndria lor — muzeul comunal de arheologie, cu o secţie de istorie şi una de ştiinţe naturale.

★

— Ziua bună! ne ură un bătrînel, aflat în poarta sfatului popular. Cu treburi pe la noi? La muzeu? La sfat? A, la şcoală? Iat-o!

Şcoala generală din comuna Orlea. În cancelarie, cîţiva pionieri ţineau sfat cu tovarăşii profesori. Erau cei mai pasionaţi arheologi ai şcolii: *Chelan Floarea* din clasa a VII-a B, *Ghiurtu Lili* din clasa a VI-a A, *Popa Valentin* din clasa a III-a, *Postelnicu Maria* din clasa a VIII-a B, *Buzduc Viorel* din clasa a VIII-a B şi *Mitroi Elena* din clasa a IV-a. De dimineaţă, un om din sat găsise cîteva monede vechi. Locul îl ştiau cu toţii. *Cumpănaşu Vasile* din clasa a VIII-a B susţinea cu înflăcărare:

— Trebuie neapărat să mergem la faţa locului. Nu se poate să nu descoperim noi ceva interesant. Vom proceda metodic, împărţindu-ne terenul de explorat pe zone.

...Se apropia înserarea şi, peste lacul Potelu, soarele-şi arunca ultimele săgeţi de foc. Dincolo de baltă, la „puierniţă", după limbajul localnicilor, mici siluete scotoceau malul. Pe urmele unor vechi săpături, înarmaţi cu „unelte" arheologice, grupul de şcolari explorau „terenul împărţit în zone". Din cînd în cînd, cîte un strigăt victorios aduna lîngă un vîrf de săgeată din silex sau lîngă o amforă — obrajii îmbujoraţi ai copiilor. Clisa grea, cleioasă, se fărămiţa în palmele lor. Cu migală şi pasiune, pionierii căutau vestigii ale civilizaţiilor trecute. Peste cîteva ore, pe uliţele satului aceleaşi cravate roşii îşi anunţau întoarcerea în cîntec pionieresc. Voioşi şi plini de importanţă purtau „trofeele" muncii lor, către Muzeul satului. Aplecat la o masă de lucru, directorul muzeului, tovarăşul învăţător *Constantin Iliescu* cerceta cu atenţie fiecare piesă „neapărat unică" după cum încerca să-l convingă fiecare mic arheolog. Şi, după importanţa lor, piesă după piesă, îşi ocupau locul în vitrinele cu exponate ale muzeului. Alături, mici etichete menţionau modest: „Donată de pionierul... azi... anul 1965".

COPIII OLTULUI

CEI MAI TINERI ACTORI CRAIOVENI

Ştiau de cîteva zile, şi fiecare pionier îşi pregătea „documentaţia" proprie. De astă dată aveau să meargă la teatru nu ca simpli spectatori. Ori, în calitate de viitor actor trebuie să fii pregătit. Să cunoşti un rol, două, interpretate de actorul preferat, titlurile pieselor jucate măcar în ultima săptămînă, şi — de ce nu? — o poezie! Dacă vreun regizor te pune la... încercare? Aşa se face că, de cîteva zile, portarul Naţionalului din Craiova vedea mereu, în preajma teatrului, aceiaşi şi aceiaşi pionieri. Opriţi „ca din întîmplare" în faţa afişelor, a vitrinei de fotografii cu scene din spectacole îşi notau sîrguincioşi titluri de piese, autori, distribuţii. Iar la spectacole, tot ei...

Şi, într-o dimineaţă de duminică, nu de mult, cu larmă şi voioşie, grupa începătorilor de la cercul de artă dramatică al Casei pionierilor, porni către teatru. Au ajuns. Dar... uimire! Profesorul cercului, actorul Nicolae Radu, îi opreşte zîmbind:

— Nu pe aici, copii! Astăzi, fiecare e... actor!

Copiii schimbă între ei priviri uimite şi încurcate. Profesorul lor continuă:

— Vom păşi în teatru prin intrarea actorilor, urmînd să străbatem, pas cu pas, drumul...

— ...unui actor de-a devăratelea?! se repezi un băiat.

— Exact!

Intrară sfioşi şi puţin stînjeniţi. Drumul acesta nu-l prevăzuse nici unul în „documentaţia" lor. Era cu totul nou şi pentru Ionescu Mihaela, Vintilă Rodica, Culiţă Daniela, ca şi pentru Stanciu Sorin, Stănescu Doina, Talaban Irena, Predescu Mihaela.

Primul popas, la cabinele actorilor. Pe mesuţe, în faţa oglinzilor, sticluţe şi borcane, cu diferite creme de machiat. Pe un colţ, uitată lîngă o perucă încărunţită, se zburlea o mustaţă. Lipiciul nu se uscase încă, şi iat-o poposind puţin cam strîmb sub năsucul cîrn al unui băieţel mărunt. Rîsete!

De la cabine au pătruns în magazia de costume. Şi, pe loc, grupul se împărţi în două tabere: băieţii zgomotoşi se repeziră spre coifuri, spade şi mantii medievale; fetele mai calme admirau reţinute întorcînd pe o parte şi pe alta faldurile rochiilor, eşarfe, pălării, şaluri, poposind, mai apoi, îndelung în faţa casetelor cu „bijuterii". După aceea, copiii trec în atelierul de tîmplărie, de instalaţii electrice, prin magazia de recuzită. Şi, apoi prin culise se apropiară de scenă. În faţa lor, ca-n basme apar rînd pe rînd — copaci, pereţi de camere, mobilier: pe scenă se montau fragmente de decor. Cîţiva paşi şi sînt în scenă. Larma se potoleşte. Sala goală li se pare imensă. Păşesc cu emoţie. Asupra lor se revarsă brusc luminile reflectoarelor. Beculeţele mici sclipesc la rampa scenei. Ni se pare, sau auzim bătînd din ce în ce mai accelerat tic-tacul emoţiei lor?

Dar sala nu e goală pe de-a întregul. Cîteva persoane aplaudă din fotolii. Sînt actori, regizori şi scenografi ai teatrului. Întîlnirea cu pionierii începe...

Decebal ŢOCA

Desene: Stela CREŢU

Desene: Puiu MANU

Paraşută sau ?...

(urmare din pag. 1-a).

— Ai înţeles? întreabă amabil Costel.

— Da, afirmă binevoitor Nicuşor. Da' dacă vrei, poţi s-o mai spui o dată!

Pe urmă, Nicuşor îşi scoate caietul şi îşi scrie, cu grijă, problemele. O, nu după caietul lui Costel, ci din carte! Din caietul lui Costel nu ia **decît rezultatele.**

Şi acum, ghici, ghicitoarea mea: cine are de cîştigat în urma acestui „sistem" de ajutor?

RASPUNS: NIMENI!

O, nu neg că, fiind ascultat la istorie, Nicuşor ar putea lua un 5 sau un 6; are memorie bună, ştie pe de rost clasamentele primelor categorii de fotbal din toată Europa... şi a reţinut cîte ceva din ce i-a povestit Costel. **Dar a devenit el cu ceva mai ordonat, mai perseverent, i s-a dezvoltat cumva simţul răspunderii?** Dimpotrivă. De ce? Pentru că aceste calităţi (singurele care te fac să înveţi bine) le cîştigi numai atunci cînd munceşti **tu,** cînd înveţi **tu,** citind pe manualul **tău,** cu ochii **tăi,** dezlegîndu-ţi **singur** problemele, lovindu-te de dificultăţi şi biruindu-le. Or, am văzut în ce măsură a „muncit" Nicuşor şi ce „greutăţi" a biruit! În treacăt fie spus, nici Costel n-a avut mare lucru de cîştigat. Într-un fel, a făcut-o pe profesorul, uitînd de faptul că el însuşi e elev, avînd aceeaşi vîrstă şi aceleaşi sarcini ca şi Nicuşor. De ce, atunci, să-l ducă în spate pe acesta?

CUM AR FI TREBUIT SĂ ARATE SCENA?

Uite aşa: Nicuşor vine nu de la joacă, ci de acasă. Mai are pe degete urme de cerneală. A citit singur la istorie, tot singur a rezolvat şi problemele. I-a fost greu, a acoperit cu calcule trei file de maculator, nu e sigur că toate rezultatele sînt bune, dar are convingerea că a făcut tot ce a putut. Împreună cu Costel, **discută, îşi pun reciproc** întrebări, îşi **desăvîrşesc** cunoştinţele din lecţia la zi, făcînd legătura cu lecţiile din urmă, la nevoie repetă — consultînd manualul şi notiţele — o regulă sau un capitol studiat mai demult. Astfel, Nicuşor se convinge singur unde a greşit, reface singur o problemă sau alta şi, treptat, azi puţin, mîine puţin, ajunge să cunoască satisfacţia cuceririi cu propriile puteri a unei victorii!

Prin activitatea pe care ne-am obişnuit s-o denumim „ajutor la învăţătură" trebuie să înţelegem un singur lucru, **şi anume că prietenul, colegul tău nu se mulţumeşte să-ţi fie partener numai pe terenul de fotbal sau în sala cinematografului, ci şi pe fermecătorul tărîm al bătăliei pasionante pentru însuşirea unor deprinderi de neînlocuit cum sînt perseverenţa, dragostea de muncă, simţul răspunderii, pasiunea de a realiza ceva cu mintea şi cu puterile tale, dorinţa de a fi mereu mai bun, mai folositor societăţii.**

SI, ÎN ACESTE CONDIŢII, FIECARE STUDIAZA INDIVIDUAL, CUM SE CUVINE, PRIMIND NOTELE PE CARE LE MERITA.

CĂLĂTORIE ÎNTR-O... FRUNZĂ

Am crezut că, o dată sosită în Valea Glodului, raionul Fălticeni, călătoria mea s-a terminat. Satul, așezat între dealuri, era pregătit pentru iernat. În ogrăzi, erau stoguri de fîn, iar la streșinile caselor atîrnau ciorchini mari de struguri. Încotro am privit, pomi fructiferi bătrîni, dar mai ales tineri, puieți. Și toți „încotoșmănați" fie cu stuf, fie cu paie, căci aici iernile sînt grele, cu vînturi aspre și geruri cumplite. Am înțeles că preocuparea principală a localnicilor este pomicultura.

Așadar, abia sosită în sat, am fost invitată să pornesc în altă călătorie. Dar nu oriunde, ci într-o... frunză. Există fel de fel de călătorii. Cu trenul, cu vaporul, cu racheta. Poți merge în diferite locuri, la munte, la mare, în cosmos, dar să călătorești într-o frunză, drept să vă spun, n-am mai auzit. Și totuși, copiii despre care am să vă vorbesc m-au invitat să facem o asemenea călătorie.

— E o călătorie științifică, de documentare, mi-au spus.

— Dar bine, nu-s de specialitate...

— Veniți, o să vedeți că e interesant, au insistat ei.

Și vrînd, nevrînd, înconjurată de zeci de fete și băieți, am intrat în clasă. Am stat liniștită într-o bancă și am ascultat cum se desfășoară lecția. De călătorie nici vorbă. Pe catedră erau așezate cîteva microscoape, lupe, mulaje. (Școala din Valea Glodului e înzestrată cu tot felul de aparate, material didactic și astfel elevii pot studia în voie). În acest timp, tovarășul profesor a pus întrebări, elevii au răspuns. Am urmărit cu privirea pe fiecare în parte. O fată blondă, cu părul numai cîrlionți și ochi migdalați, a zăbovit mai mult decît colegii ei lîngă microscop. S-a uitat întîi cu un ochi, apoi cu celălalt, a mărit și micșorat distanța dintre lentilă și frunză... Pe fața ei se vedea că a descoperit un relief ciudat, cu cărări, cu urcușuri și povîrnișuri, o lume nouă, pe care numai manualul, aparatele și experiențele o lămuresc. S-a uitat cu atenție un minut, două, trei... Și cu toate că urmau să privească la microscop și alți elevi, nimeni n-a arătat semne de nerăbdare. Încă din anii trecuți cunoșteau pasiunea față de plante și flori a pionierei Crăciun Marieta. Știau că acasă ori pe lotul școlar, Marieta urmărea fiecare etapă a dezvoltării plantelor. Acum însă, totul era deosebit : învățau cu toții botanică. De fiecare dată, cînd au această materie, pornesc să cunoască o lume. Pe nesimțite m-am alăturat lor. Marieta, care-și luase rolul de comandant, ne-a condus în... frunză. Am pătruns pe fața inferioară, am apucat drumurile nervurilor, am observat celulele stomatice. Ajutoarele, pionierii Gondaru Alexandru și Loghin Ioan, au întocmit o „teză despre rolul clorofilei". Pentru aceasta au semănat boabe de fasole în cîteva ghivece cu pămînt. Pe unele le-au lăsat să crească la lumină, pe altele le-au dus la întuneric. La oră au povestit rezultatul experienței. Și toți elevii au ascultat cu interes, au notat și... au combătut. Apoi cineva, n-aș putea spune cine, pentru că aici, în clasa a V-a B toți sînt cercetători, a vorbit despre alte studii. Drept dovadă, a adus o planșă cu diferite frunze : de rapiță, de salcie, de salcîm, de stejar...

Deodată s-a dat semnalul de alarmă. Zeci de mîini ridicate au arătat că Rusu Gheorghe era pe o direcție greșită. Colegii însă i-au îndreptat poziția aparatului și toți laolaltă au mers mai departe, tot mai departe. Obosiți, au făcut un popas. Călătoria într-o... frunză, s-a terminat. În orele următoare o vor continua într-o floare, într-o sămînță... O dată cu aceasta, vor parcurge cartea de botanică, vor studia plantele și se vor pregăti pentru viitoarea meserie. Căci deși acum sînt comandanți, cercetători, navigatori, mîine vor trebui să arate ce au învățat în practică pe loturile cooperativelor agricole de producție.

Geta COSTIN

Zilele călduroase ale verii au rămas în urmă. Zăpada s-a așezat peste tot. Credeți că o dată cu aceasta studiul botanicii s-a terminat? Nu, la „Colțul naturii vii" pasionații naturaliști cercetează fiecare parte a plantelor.

Cum ne comportăm

O zicală și elevii dintr-a VII-a B

Băieții din clasa a VII-a B (Liceul nr. 42 din București) sînt prieteni... la cataramă. O prietenie care, supusă la încercări, n-a rezistat de fel eroic...

La o oră de fizică, Vasiliu Adrian, cel care a împărțit anul trecut premiul I cu colegul lui, Popa Vlad, a primit un 2 cît el de mare. Credeți cumva că a fost prins cu lecția neînvățată? Nici vorbă. Adrian își pregătește totdeauna temele și lecțiile și are numai note de 10. Tot „prietenia" de care vă vorbeam a fost de vină. A suflat unui coleg care nu se pricepea să răspundă la întrebarea pusă de tovarășul profesor, gîndind că în felul acesta îi dovedește cît de bun prieten îi e. La fel s-au petrecut lucrurile, la o oră de limbă română, și cu Marcu Dan.

DAR ÎN CLASA SÎNT ȘI FETE

Și ele cunosc zicala de care vă vorbeam, și ele sînt prietene. Bîrza Aneta, o elevă foarte bună la învățătură, e prietenă cu Teodor Ștefania. Și, pentru că Ștefania se descurcă mai greu la unele materii, Aneta își pregătește în fiecare zi temele și lecțiile cu ea. Cînd Ștefania ia o notă bună, Aneta se bucură, iar cînd se mai întîmplă să ia cîte un 4 sau 5, prietenia pe care i-o poartă n-o împiedică s-o critice. Bojină Rodica e nou venită în clasa lor (de la Băilești). Dar, după cum mărturisește, nu s-a simțit nici o clipă străină. Colegele ei au înconjurat-o de la bun început cu multă atenție, de parcă s-ar fi cunoscut încă de la grădiniță. S-a împrietenit repede și cu Marinescu Daniela, și cu Manolache Cornelia, și cu Coman Cristina. Dar, mai ales, s-a împrietenit cu Forst Rodica. Împreună cu ea nu numai că își pregătește temele și lecțiile, dar merge și la film, la teatru.

BARIERA INVIZIBILA

Băieții sînt prieteni. Între ei. Fetele sînt prietene. Între ele. Dar între băieți și fete colegialitatea nu trece hotarele, se lovește de o barieră. De ce? Popa Vlad, președintele grupei, ridică din umeri. Vasiliu Adrian însă, îi sare în ajutor :

— Fetele nu ne pot ierta pe noi, băieții, că ne-am impus punctul de vedere, alegînd ca președinte de grupă pe Popa și nu pe Marinescu Daniela (cum au vrut ele).

Bîrză Aneta îl contrazice însă pe loc.

— Nu-i adevărat, altul e motivul. Băieții, nu știm de ce, ne privesc de sus, cu aroganță...

Care să fie adevărata cauză a existenței acestei bariere invizibile care-i separă pe băieți de fete? Le lăsăm lor, tuturor elevilor din această clasă, s-o descopere și să ia măsurile necesare pentru înlăturarea ei. Pentru că, de înlăturat, nici vorbă că trebuie. Popa, președintele grupei, se plînge că în anul acesta sînt cam multe note mici în catalogul clasei, că ei nu mai sînt, ca anul trecut, cea mai bună clasă din școală (și grupă din unitate), că nici cu disciplina nu stau chiar atît de bine...

V-am vorbit despre prietenia dintre băieții clasei a VII-a B de la Liceul nr. 42 din București, așa cum o înțeleg ei în momentul de față. V-am vorbit și despre prietenia dintre fete, precum și despre existența acestei bariere invizibile. Am vrea, însă, să cunoaștem și părerile voastre. În felul acesta o să puteți să le dați o mînă de ajutor elevilor din clasa a VII-a B. Credeți că au nevoie de ea?

Constantin DIACONU

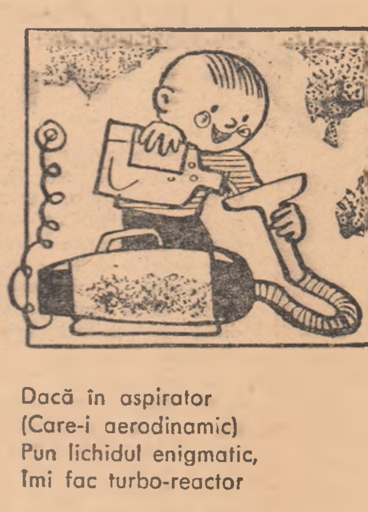
30 DE EROI (VII)

O experiență pe-ntuneric

Versuri : M. LASTUN **Desene : G. BURSCHI**

H_2O „Aqua fontana"
Ce-o fi măi in eprubetă ?
Poate stă-n enigma asta
Combustibil de rachetă

Dacă în aspirator
(Care-i aerodinamic)
Pun lichidul enigmatic,
Îmi fac turbo-reactor

Formidabil combustibil
Ce reacție nefastă
Și ce flacără albastră !
H_2O e explozibil ?

Am să caut în chimie
H_2O... dar nu-i ușor
Din această fierărie
Să mai scot aspirator.

O zi ca toate celelalte

de Al. Dinu IFRIM

1.

Cînd am deschis ușa, s-a ridicat un stol de vrăbii din iesle. Apoi, cu fîlfîit scurt de aripi, s-au așezat iar.

— O duc bine aici, au căldură, mîncare...

— Și-s tare blînde vitele, spune crescătorul Nicolae Vasile. Dacă vin lîngă botul lor să ciugulească, se opresc din rumegat. Parcă să nu le sperie.

Grajdul, nou-nouț, ca și celelalte din jur, e călduros, iar vrăbiile și-au găsit aici un bun adăpost. Și nu se feresc de loc. Zboară într-o parte și alta, se așază pe urechile vacilor, pe coarne — ca pe gard, afară.

La mijloc, între cele două rînduri de iesle, se întinde o fîșie lată de asfalt, cît e grajdul de lung, însoțită pe margini de două șănțulețe paralele.

— La cîmp, avem tractoare, explică Fătu Șocariceanu, președintele. Aici, introducem mica mecanizare. Șinele le avem mai demult. Trebuie doar să le așezăm în șănțulețele acestea. Ne-au sosit ieri și vagonete. Cincisprezece avem.

Afară, la ușa grajdului, un șir de vagonete ca de mină. Pe fiecare, o marcă binecunoscută: Uzinele de vagoane din Arad.

2.

— Ai dus porumbul?

— Da. Treisutecincizeci de kilograme boabe, așa cum s-a stabilit.

Aflu că Gheorghe Ojelea, om de 80 de ani, a primit și grîu, mai înainte, cam tot atît. Și bani a primit, ca și alți oameni în vîrstă — ajutor de bătrînețe.

—Am trecut și pe la Gheorghiță Stratulat. Era tare bucuros. Să-i spui președintelui să vină pe la mine — mi-a zis. Apoi, mie: Așa-i, a zis partidul ca toți bătrînii să primească pensie? Scrie și în ziare!...

Președintele îl ascultă atent pe șofer, se gîndește o clipă, apoi îi face semn să-l aștepte.

3.

Acoperișurile caselor s-au făcut albe. La fel și drumurile, și copacii goliți de frunze. Ninge.

— Ați venit cu iarna, rîde președintele.

— Cam devreme...

— Nu-i rea acum o zăpadă. Crește grîul de minune sub ea. Și avem cîteva sute de hectare semănate.

De undeva, de la o clădire joasă și lungă, albă toată de var și de zăpadă, se aude un zgomot asurzitor. Mai bine zis, un cîntec

— Așa-i, a zis partidul să avem pensie? întreabă cu bucurie moș Stratulat.

asurzitor, de cocoși, ce se întrec să-și arate măiestria. Cei mai arțăgoși, scot capetele cu creasta roșie pe fereastră, întind gîtul, și-l încordează ca un arc și scot niște sunete puternice, aproape metalice: Cucuriguu!...

— Au poftă de cîntat.

— Nu numai că au poftă, dar nu încetează nici noaptea. Ei sînt mulți, sute, și cîntecul devine neîntrerupt. Nici o clipă nu se oprește.

La stația de incubatoare, modernă, curățenie ca în farmacie.

Ca o farmacistă, îmbrăcată în halat imaculat, arată însăși Tudora Pîrlog, crescătoare de păsări fruntașă, membră de partid.

— Cunoaște drăciile astea și cu ochii închiși. Cu fetele din echipă, a scos în vară o sută douăzeci de mii de pui, albi și roșii ca focul. Nu mai prididea să-i scoată din sertărașele „miraculoase". La anul însă, numărul lor va fi mult mai mare.

4.

— Merge frumos!...

— Avem șase mașini cu asta. De nu le aveam, numai cu căruțele nu dovedeam să aducem grîul din cîmp. S-a făcut ca niciodată, cu toate că a fost secetă. Brazda adîncă, azotatul...

De la școala de peste drum, de la liceu, ies grupuri grupuri de elevi. Cu uniforme școlare, cu număr la mînă, cu încălțăminte bună în picioare.

— Eram ca ei, acasă — își amintește Fătu Șocariceanu. M-am dus cu încă doi frați și cu mama la tăiat coceni. Îi apucase zăpada. Și noi, eram toți cu picioarele goale. Așa umblau mulți copii din sat. Am făcut foc, dar degeaba. Nu puteai să stai numai lîngă foc. Ne trebuiau cocenii. De ger, picioarele s-au făcut lemn. Pe maică-mea a apucat-o plînsul. Țin minte ca acum: și-a rupt broboada din cap și ne-a înfășurat picioarele.

O amintire aduce alta.

— Era unul, Gheorghe Läptucă, zis Moșca. A îmbătrînit ciobănind pe moșia boierească. L-au adus într-o seară din cîmp, cu căruța. Acolo se stinsese, singur. N-avea nici casă, nimic. Împlinise șaptezeci de ani...

...Pe drum, copiii se hîrjonesc, se bat cu zăpadă, se bucură că ninge.

— Au școală nouă, liceu. De altfel, noi sînt cele mai multe case din comună. Mai exact, 480.

Deasupra, pe acoperișuri, o rețea întreagă de antene de radio și foarte multe pentru televizoare.

— Două sute sînt. Zilele trecute și-a cumpărat și Constantin Gafton televizor, și Ion Pîrlog. Dar... iată că am ajuns în partea ceastălaltă a satului.

Aici stă Gheorghiță Stratulat.

5.

— Ce faci, moșule, intri cu vaca în casă?

— D-apoi, că așa fac, răspunde gospodarul, înveselit de glumă.

Și adresîndu-se nepoatei sale, o fetiță cu două cozi groase, blonde, adaugă:

— Deschide ușa în camera mare, Mariana. Acuș vin și eu!

Clădirea în care a dispărut moșul cu vaca adusă de la adăpat, e de fapt, grajdul. Are însă ferestre luminoase și e curată ca un pahar, văruită.

Casa, în care stă cu fecioru-său, cooperator, e nouă, cu multe camere, cu mobilier nou, cu sobe de teracotă, iar în camera mare și-a instalat de curînd televizorul.

Cîteva clipe mai tîrziu apare, aducînd o cană cu vin roșu.

Fetița așază paharele pe masă.

Președintele îi explică lui moș Stratulat că așa este cu pensia, cum a aflat. Sînt treisute de bătrîni în comună. Fiecare cooperator, fiecare om vrednic, își are bătrînețea asigurată.

— Apoi, eu mă gîndesc la un lucru, zice bătrînul. Altădată, cît ne chinuiam să umplem coșul! Acum, doi știuleți — un metru. Se umple coșul numaidecît.

Adică, gîndește el, pămîntul lucrat laolaltă, după știință, cu îngrășăminte chimice și cu tractoare, dă roade însutite. Asta înseamnă mai mult belșug în casă

La aceste lucruri se gîndeau, însuflețiți de grija permanentă pe care le-o poartă partidul, Gheorghiță Stratulat și ceilalți săteni din Ianca-Galați, deunăzi, cînd am poposit în comuna lor.

Era o zi ca toate celelalte și totuși, deosebită. Fiecare își simțea sufletul cuprins de o nouă bucurie, de lumină. O lumină care se cernea liniștită și abundentă, ca și ninsoarea, prima ninsoare, ce albea acoperișul caselor.

— Ei, vă place la căldurică? spune Nicolae Vasile, urmărind vrăbiile zburînd din iesle.

Fotografii: Gr. PREPELIȚĂ

Meleaguri natale

DE VORBĂ CU DANA

De data aceasta m-am gîndit că n-ar fi rău să stau de vorbă cu Dana, una dintre prietenele noastre corespondente. Despre ce? Despre cea mai reușită acțiune la care au participat pionierii acum, după ce a fost aleasă președintă de unitate. Vrei să ne răspunzi Dana?

— Desigur, și cred că nu m-aș lăuda dacă v-aș spune că cea mai frumoasă activitate a noastră, din acest an, este vizita la întreprinderea „Vitro-Metan" din orașul nostru, Mediaș.

— Ce-ați văzut cu prilejul acestei vizite?

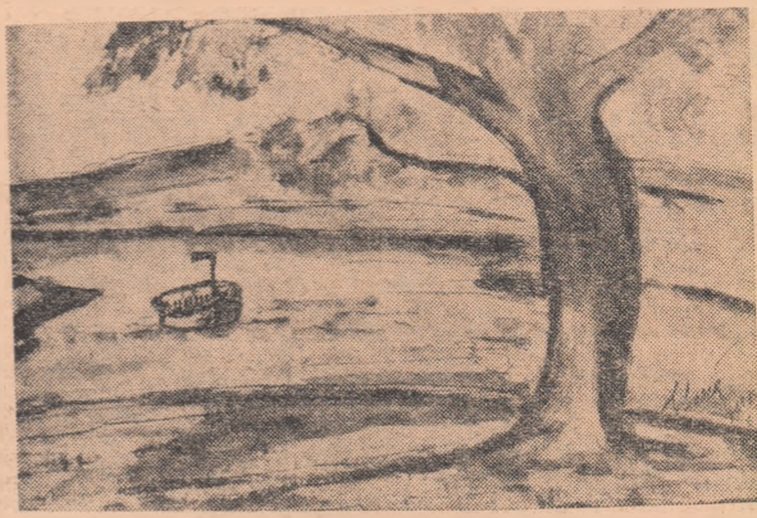
— Multe, foarte multe. Prin fabrică ne-a condus un maistru care ne-a explicat rostul tuturor secțiilor, al tuturor mașinilor întîlnite în cale. La secția în care sticla ia diferite forme, de la călimări pînă la sticlele de mari dimensiuni, am văzut și cum se fac paharele. Niciodată nu mi-am închipuit cîtă muncă se depune pentru ca noi să avem pe masă pahare frumoase. Atunci, pe loc am luat o hotărîre: să fiu mai atentă cînd mă folosesc de ele. Am văzut apoi că, după ce iau diferite forme, obiectele de sticlă sînt duse în niște cuptoare mari unde se ard și apoi mai departe...

— Ție unde ți-a plăcut mai mult, în care secție?

— Cea mai frumoasă cred că este secția în care se pictează. Aici, așezați în jurul meselor, muncitorii pictează vaze și alte obiecte. Mi-a rămas gîndul la un pahar de excursie pe care un muncitor, înflorise niște trandafiri adevărați...

Lidia VIȘAN

după corespondența pionierei **BĂRNUȚIU DANA** de la Școala generală nr. 4, Mediaș

„CU VAPORAȘUL PE LAC", desen executat de Ghercă Gerda, clasa a VII-a de la Școala generală nr. 3 din Roman.

TOAMNA

Peste bolta nesfîrșită
Grei stau nourii de pază
Nu cumva să își trimită
Soarele, drept sol — o rază.

Galben covoraș de frunze
S-a întins în toată țara
Și sub el, vioaie gîze
Stau și-așteaptă primăvara.

Numai bietul, greierașul
Este tare supărat
Că nu-și poate drege glasul
Și chitara și-a stricat.

ANGHEL CONSTANȚA
Școala generală, comuna Dobroiești, oraș București

HAI LA DRUM!

Copiii pregătiți de drumeție sînt în curtea școlii și așteaptă momentul plecării. Deodată auzim îndemnul: hai la drum! Și iată-ne urcînd dealul care ne desparte de Recea. Cum ajungem în vîrful dealului vedem mai întîi grajdurile cooperativei agricole.

Înăuntru privim adăpătoarele automate și de aici ne îndreptăm spre bazinul de acumulare pe care îl cercetăm, cu atenție. Apoi, grupul pionierilor se îndreaptă spre sediul cooperativei. Îl vizităm, ascultăm amănunte

desp
oper
pauz
oseb
de f
tă b
dou
școli
tur
într
M
deal
spre

AJU

În toamnă, am sădit în grăc
putincioși în vînt. Razele soarelui,
De curînd, le-am pus și „hăinuțe!"
Nu ne-am îngrijit însă num
căutat să înfrumusețăm și clasa n
din cînd în cînd, le spălăm, le apre
Pe catedră, sub o sticlă ma
perete am pus un fotomontaj lucra
că ajutorul nostru face ca fiecare

LA ZI LA ZI

L.D.E. — 300...

Ce înseamnă literele și cifra de mai sus ? Aflăm dacă facem o vizită la *Electroputere* — cunoscuta uzină din Craiova.

La secția montaj general, muncă încordată. Luna aceasta are loc un eveniment : de pe banda de montaj a uzinei va ieși cea de a *300-a locomotivă Diesel-electrică.*

Muncind cu entuziasm, harnicul colectiv de aici a reușit să depășească previziunile șesenalului pe anul 1965, cifra inițială de 95 locomotive fiind depășită ; pînă la sfîrșitul anului vor fi terminate în total 110 locomotive.

O veste *care interesează în mod deosebit pe cei mici. La Fabrica* Carmen *din Capitală s-au făcut noi modele de încălțăminte pentru sezonul rece : cizmulițe din piele presată, ușoare, comode, călduroase, căptușite cu tricot flanelat și avînd talpă de microporos.*

Primul lot *din acest sortiment de cizmulițe a fost trimis zilele trecute în* magazine.

Cum e timpul ? O întrebare pe care și-o pun, mai ales, cei care pleacă în excursie.

La stabilirea de către specialiști a buletinului cu „timpul probabil" sînt indispensabile aparatele meteorologice.

O astfel de stație meteorologică, automată, va intra în funcțiune în cursul lunii noiembrie, fiind instalată în apropierea orașului *Ploiești.* La orele stabilite, ea va transmite — prin simpla solicitare telefonică — diferite date necesare.

Aceasta va fi cea de a *doua stație meteorologică automată,* realizată în cursul anului, alături de cea din comuna *Fundata,* regiunea Brașov, care funcționează prin radio, de asemenea fără personal.

Alte patru stații meteorologice automate, de construcție românească, se află pe munții *Cozia, Pietrosul Rodnei, Parîng* și *Tuțuiatu.*

unca harnicilor co-
. iar după o mică
îndreptăm cu de-
ucurie spre terenul
. De ce cu o deosebi-
ie ? Pentru că cele
hipe de fotbal ale
din Recea, — Cris-
ărata au o grozavă
sportivă.
rziu, urcăm din nou
De data aceasta însă,
ata, spre casă.

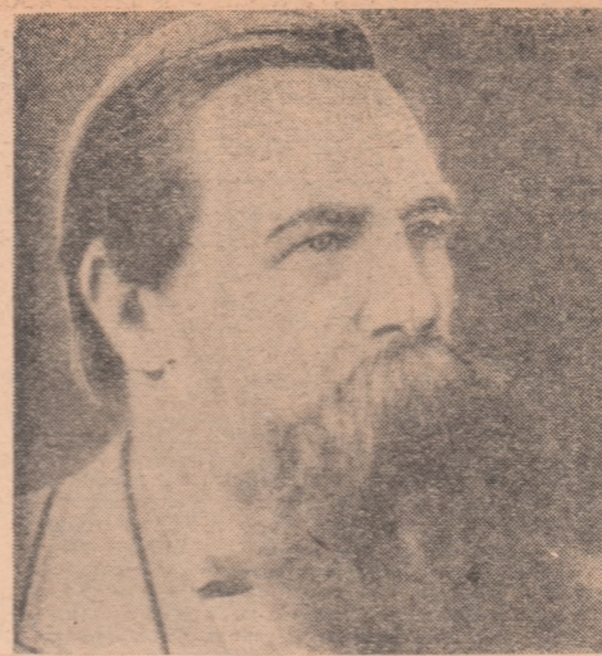
CHIȘ TELICA
atul Sărata, raionul Gherla

DRUL NOSTRU

școlii niște pomișori. Erau firavi și se mlădiau ne-
erea ploii și îngrijirea noastră atentă i-au întremat.
m vrut ca iarna să-i găsească nepregătiți.
e aspectul exterior al școlii — de grădină —. Am
ră. La ferestre am pus perdelușe albe și, noi, fetele,
, le călcăm.
am așezat vederi de pe meleagurile patriei, iar pe
de noi, intitulat „Școala noastră azi". Ne bucurăm
ișor al școlii să fie mai frumos.

STATE STANA
Școala generală-Brînceni, raionul Alexandria

FRIEDRICH ENGELS
(1820 – 1895)

La 28 noiembrie se împlinesc 145 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels, unul dintre fondatorii comunismului științific, genial învățător, organizator și conducător al proletariatului internațional. Engels și-a închinat întreaga sa viață luptei revoluționare.

Note de drum

La pionierii din Ljubljana

Priviți o hartă a bătrînului nostru continent. Dacă porniți din București spre vest, veți întîlni — nu departe de granița țării noastre — capitala Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, Belgradul.

Orașul este așezat acolo unde Sava își încheie lungul ei drum, întîlnind apele Dunării într-un loc străjuit de zidurile maiestuoase ale fostei fortărețe din marele parc Kalemegdan.

Pornind din gara centrală a acestei străvechi așezări, cunoscută sub numele ei actual din secolul al IX-lea, expresul străbate republicile socialiste Serbia și Croația, poposind după cîteva ore, aproape de Italia, în capitala Republicii Socialiste Slovenia, Ljubljana.

Orașul, cam de mărimea Brașovului, este așezat la o altitudine de 297 m și pare, privit din înălțimea zidurilor castelului Grad, un parc nesfîrșit. Ljubljana constituie, datorită vegetației sale abundente, o stațiune turistică de valoare internațională.

Pe alei, în parcuri amenajate anume pentru ei, numeroși copii, cu obrajii îmbujorați, născocesc fel de fel de jocuri, alergînd după mingile rătăcite pe sub straturile cu flori multicolore.

Cei mai mari au alte preocupări.

La bazinul de natație din parcul Tivoli, bunăoară, instructori inimoși îi învață pe copii să facă, mai întîi pe uscat și apoi pe apă, primele mișcări pentru deprinderea unui sport îndrăgit : înotul. Lecția durează două ore. Apoi, alți și alți copii se perindă prin apele bazinului. Aceasta, bineînțeles, cînd e vreme cu soare.

O activitate foarte interesantă desfășoară copiii la Casa pionierilor, aflată pe una din autostrăzile care leagă Ljubljana de marile orașe din vestul Iugoslaviei.

Aici, copiii au posibilitatea să-și valorifice înclinațiile, fiind îndrumați de pedagogi cu experiență.

Am făcut primul popas în mijlocul aeromodeliștilor. Ei au devenit adevărate... „personalități". Unii au cîștigat diferite titluri de campioni. Colegii lor se mîndresc, pe bună dreptate, cu astfel de victorii. Ni se relatează că, la construcția tipurilor de aparate, care au reușit să se impună în concursuri, au lucrat zeci de pionieri. Fiecare are deci merite incontestabile ! Chiar dacă partea de contribuție se reduce la asamblarea pieselor după indicațiile profesorului de specialitate.

Dintr-o sală alăturată se revărsau acordurile vesele ale unor melodii pionierești. Am recunoscut și unele dintre cîntecele preferate ale pionierilor din țara noastră. A fost ușor să aflăm că partitura respectivă a ajuns la Ljubljana trimisă de un grup de elevi de la un liceu din Constanța. Pionierii Ljubljanei au hotărît s-o interpreteze cu prilejul programării corului și instrumentiștilor la postul de radio din Belgrad. Și ne mărturiseau că vor fi fericiți ca prietenii lor din Constanța să audieze emisiunea respectivă.

Am vizitat și alte cercuri de la Casa pionierilor din Ljubljana. Micii desenatori, de exemplu, fixau pe pînză imagini din vacanță (mii de pionieri și-au petrecut o parte din vacanță la munte sau pe litoralul însorit al Adriaticii, la Rijeka, Split, Dubrovnik), iar fotografii developau de zor filmele realizate în excursii. „Mîinile îndemînatice" ne-au condus în fața unor vitrine impunătoare, în care se aflau zeci de exponate : împletituri, cusături, lucrări de traforaj și chiar unele aparate tehnice destul de complicate. În toate se simțea însuflețirea celor care le-au lucrat cu pricepere și tragere de inimă, entuziasmul pionieresc.

Aurel CRIȘAN

Violonistele

Un grup de eleve de la noua școală de muzică și balet pentru copii, care s-a deschis la Ulan-Bator (R. P. Mongolia).

UMOR

O dată, Einștein călătorea cu trenul. I se făcuse foame și se îndreptă spre vagonul-restaurant. Luînd de pe masă lista cu meniul, savantul începu să-și caute ochelarii. Negăsindu-i, el rugă pe ospătarul ce trecea pe lîngă el să-i citească tare lista respectivă. Ospătarul, cu adîncă compătimire, privi la omul cărunt și spuse :

— Scuzați-mă, îmi pare foarte rău, dar nici eu nu știu să citesc.

★

— Cum poți măsura înălțimea unui zgîrie-nor cu ajutorul barometrului ? întrebă profesorul de fizică pe unul dintre elevii săi.

— Foarte simplu. Va trebui să coborîm de pe acoperiș barometrul cu ajutorul unei sfori, pînă la trotuar, iar apoi să măsurăm sfoara.

★

La un spectacol de balet, cineva șopti vecinului :

— Cît de ușor și grațios dansează balerinele !

— Și tot timpul pe vîrfuri, adăugă celălalt.

Ascultînd conversația, o a treia persoană interveni și spuse :

— Puteau alege fete mai înalte. Nu înțeleg de ce n-au făcut-o!

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Vă prezentăm:

UZINA DE ALUMINĂ DE LA ORADEA

Alumină (Al_2O_3) adică oxid de aluminiu care se găseşte în natură în stare anhidră, sub formă de corindon, sau în stare hidrată, sub formă de bauxită.

Pare simplu. Şi totuşi lung şi complicat este drumul pe care-l urmează minereul de bauxită de la Pădurea Craiului ca să devină întîi alumină la Uzina din Oradea şi apoi aluminiu pe cîmpiile Oltului, la uzina din Slatina. Aşa a luat naştere o nouă ramură a industriei metalurgiei neferoase din ţara noastră.

UN COMBINAT CHIMIC PE MALURILE CRIŞULUI

Un imens paralelipiped construit din oţel, beton şi sticlă. Este una din cele mai importante secţii — secţia leşiere. O centrală termoelectrică cu un coş de 116 m înălţime asigură energia necesară procesului de producţie. 18 turnuri metalice străpung înălţimile, sînt vasele de descompunere, uriaşe corpuri cilindrice cu diametrul de 8 m şi înălţimea de 30 m. 8 000 de tone de utilaje au fost montate aici — 60 000 de metri de conducte fac legătura între halele de fabricaţie, de rezervoare, îngroşătoarele de mare capacitate, de vasele de descompunere.

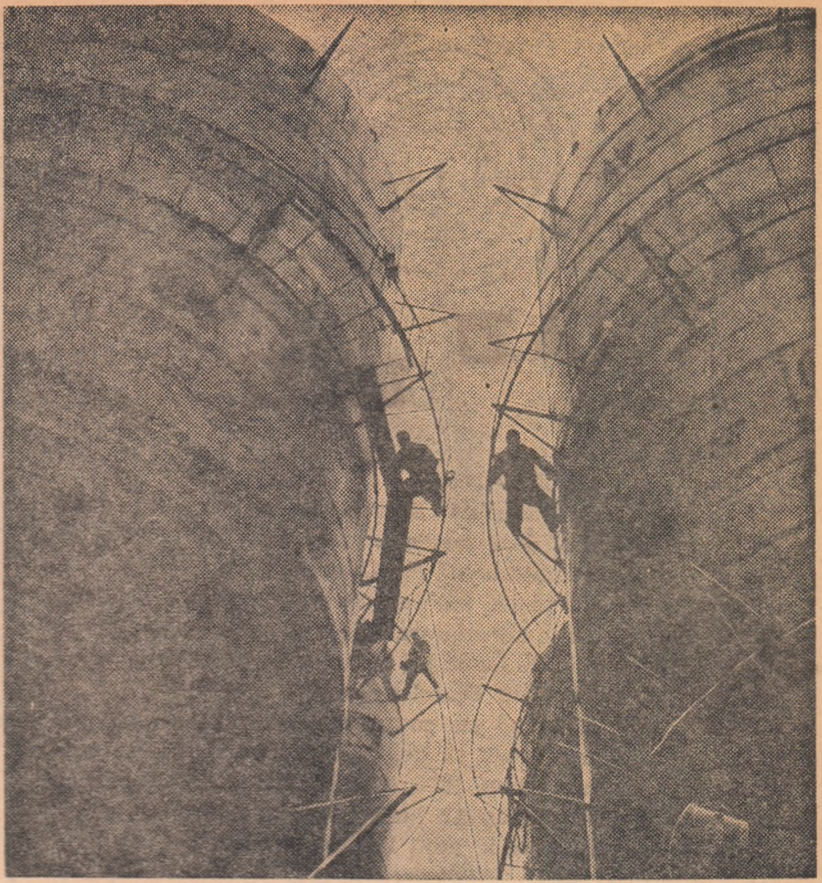
CUM IA NAŞTERE Al_2O_3

Materia primă — bauxita este adusă în uzină în vagoane autodescărcătoare şi depozitate în buncăre. Aici se face omogenizarea ei. Benzi transportoare o dirijează apoi spre prima operaţie — măcinarea umedă care se face în prezenţa unei soluţii alcaline Urmează una din cele mai importante operaţii, leşierea. Ea se bazează pe proprietatea aluminiului şi a compuşilor lui de a trece în soluţie în urma acţiunii alcalinelor. Pulpa — (amestecul obţinut de la măcinare) este trecută în rezervoare unde ea se separă de silice. De aici cu ajutorul pompelor ea este împinsă la preîncălzitoare. În aceste preîncălzitoare la o temperatură de 115°—116° C are loc formarea leşiei de aluminat de sodiu. Pentru a o separa de şlamul roşu (oxidul de fier) care a trecut în soluţie, o instalaţie specială de decantare împinge leşia de aluminat în nişte rezervoare colectoare — iar şlamul este evacuat. Filtre speciale reţin cele mai fine particule de oxizi de fier antrenate în soluţia de aluminat. Soluţia de aluminat, de o limpezime de cristal este trimisă acum împreună cu bioxidul de aluminiu, la descompunere. Noua operaţie se realizează în bateriile de vase de descompunere. Aici se petrece hidroliza aluminatului de sodiu. Soluţia este îndreptată spre hidroseparator, unde datorită diferenţei de mărime a particulelor, cele grosiere se depun la fund, iar cele mai fine rămîn la suprafaţă. Ele sînt trimise la îngroşătoare unde se separă soluţia de hidroxidul de aluminiu. O baterie de evaporare compusă din 4 corpuri le concentrează, iar de aici cuptorul de calcinare, la o temperatură de 1 100°—1 200° C o deshidratează complet. Are loc formarea aluminei calcinate, produsul finit al Uzinei de Alumină din Oradea. Răcită şi trimisă pneumatic în cele 2 rezervoare de beton (capacitatea unui rezervor — 3 000 tone) ea îşi aşteaptă rîndul pentru a porni din nou la drum. Vagoane cisterne speciale asigură încărcarea şi descărcarea lor pneumatică la destinatar — Uzina de aluminiu din Slatina.

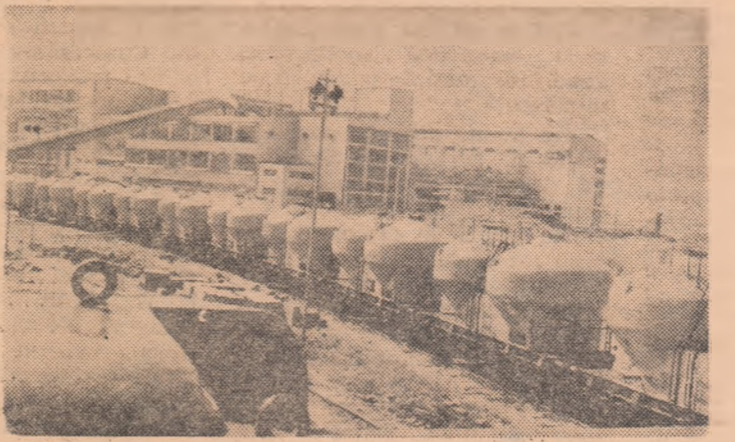
*

Maşini şi utilaje de o înaltă tehnicitate sînt acţionate în cea mai mare parte automat. Întreg controlul tehnologic este automatizat. Dozarea materiei prime şi a soluţiilor, a temperaturilor şi presiunilor la autoclave, a debitului de leşii totul se dirijează automat. În cabinele de comandă tablourile luminoase clipesc în diferite culori. Tehnicienii şi operatorii chimişti le urmăresc cu atenţie. Procesul de producţie decurge normal.

Maria NEGREA

Uzina de alumină Oradea. Uriaşe instalaţii şi agregate străpung înălţimile.

Vagoane speciale încărcate cu praf alb de alumină, în drum spre Slatina.

IGIENA OCHILOR

Ochii sînt deosebit de solicitaţi la scris, la citit, la desenat, activităţi principale ale unui şcolar Turburările de vedere şi oboseala ochilor au adesea ca urmare dureri de cap, senzaţii de ameţeală, nervozitate, care de multe ori se soldează cu greutate în concentrare la şcoală sau în pregătirea lecţiilor acasă şi chiar cu randament scăzut la învăţătură.

E necesar prin urmare, dragi copii, să cunoaşteţi cîteva reguli de prevenire a turburărilor de vedere şi a oboselii ochilor.

Mai întîi să lucraţi totdeauna la lumină potrivită. Ziua să nu citiţi niciodată în cameră cu jaluzelele trase sau cu ferestrele camuflate. Seara să folosiţi de preferinţă o lampă de masă cu abajur, care să lumineze numai cartea sau caietul fără să jeneze ochii. Foarte periculos pentru ochi este privitul fără ochelari de protecţie a luminii aparatelor de sudură. În asemenea cazuri se pot contracta turburări care merg pînă la dezlipiri de retină.

Dacă razele care vin de la carte cad mai aproape de perpendicular pe fruntea cititorului, efortul de vedere este mai mic. Pentru acest motiv cînd citiţi e bine să înclinaţi cartea servindu-vă de un mic suport, dacă nu aveţi o bancă anume pentru pregătirea lecţiilor.

Distanţa între caiet sau carte şi ochi, nu trebuie să fie nici mai mică, dar nici mai mare de 30—35 cm. Dacă nu vedeţi clar la această distanţă adresaţi-vă de urgenţă medicului specialist.

Nu este sănătos să citiţi în poziţie culcată, pentru că se apropie prea mult cartea de ochi, favorizînd instalarea turburărilor de vedere.

Odihniţi-vă ochii întrerupînd lectura din cînd în cînd, pentru a privi prin fereastră un punct îndepărtat. Se realizează astfel relaxarea şi deci odihna muşchiului, care acomodează ochiul la privitul de aproape.

Debilitatea fizică generală şi unele boli se răsfrîng asupra vederii. În asemenea cazuri ochii obosesc mai repede, oboseală care se exteriorizează prin lăcrimare, înroşire, durere în orbită, usturimi şi vedere tulbure. Controlul medical este absolut necesar, dacă aveţi o astfel de manifestare.

Dr. Viorica VASILIU

CUM SE APĂRĂ ANIMALELE

Împreună cu prietenii mei, Adrian şi Mariana, am făcut săptămîna trecută o vizită la Băneasa unde ne-am oprit la ţarcul cel mare cu căprioare. Şi, ca-ntotdeauna, prietenii mei m-au asaltat cu întrebări.

În primul rînd au vrut să ştie de ce căprioarele nu mai au acum culoarea roşie ca astă vară (fig. 1).

Căprioarele, ca şi celelalte animale, s-au pregătit de iarnă, iar culoarea cenuşie pe care o au acum se datoreşte năpîrlirii, căpătînd, totodată o culoare cît mai asemănătoare cu locul unde trăiesc. O dată cu aceasta, blana lor a devenit mai deasă, mai călduroasă.

Din acelaşi motiv năpîrleşte şi iepurele (fig 2) ca şi alte mamifere.

În afară de aceasta, la iepure, perii de pe lăbuţe devin mai deşi ; în acest fel, nu-i vor îngheţa picioarele.

Tot din aceeaşi cauză, la păsările care rămîn peste iarnă la noi, vasele de sînge ale picioarelor se dilată.

Apoi prietenii mei au vrut să ştie în ce fel luptă diferite animale contra răpitorilor lor.

Aici problema e ceva mai complicată. Să ne uităm pe desenul nr. 3: se poate distinge cu destulă greutate o pasăre numită prundăraş, care datorită culorii asemănătoare cu mediul înconjurător poate fi foarte greu observată atît de noi, cît mai ales de duşmanii săi. Cum s-a petrecut acest lucru ?

Marele savant Charles Darwin a arătat că, în decursul generaţiilor, prin selecţie naturală au rezistat numai acele animale, care, fie prin culoarea lor cît mai asemănătoare cu locul unde trăiesc sau prin alte modalităţi, au reuşit să scape de urmăritori.

Cînd aţi trecut pe la acvariul din Constanţa cred că aţi remarcat peştele numit „limba de mare“, care seamănă aşa de mult cu pietrişul în care stă, încît cu greu poate fi văzut.

Şi exemple s-ar putea da încă multe.

Întorcîndu-ne spre casă, le-am spus prietenilor mei că această formă de adaptare a anumitor animale la culoarea mediului înconjurător se numeşte *homocromie*.

Lucian MANOLACHE

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Fotbal: ROMÂNIA - PORTUGALIA 2-0

VICTORIE PE TEREN, SARBATOARE ÎN TRIBUNE!

Eusebio, celebrul mozambican, cel mai bun jucător al echipei portugheze şi unul dintre marii fotbalişti ai lumii, a depus eforturi evidente; experimentatul fundaş **Germano** şi-a aruncat în joc toate resursele; extremele **Augusto** şi **Simoes** au alergat mult, pînă la epuizare. Cu toate acestea, cel care a scos mingea din plasă (de două ori) a fost colegul lor, portarul **Carvalho,** în vreme ce poarta echipei române a rămas, de-a lungul celor 90 de minute, invulnerabilă! Jucătorii români şi-au îndeplinit cu strălucire misiunea în această partidă, entuziasmîndu-şi numeroşii suporteri care, ce-i drept, aşteptau cam de mult să-i vadă jucînd aşa... Generoşi, spectatorii au aprins la sfîrşitul meciului, torţe. Pentru zveltul **Ion Pîrcălab,** care de astă dată a găsit voinţa de a-şi folosi tot talentul şi bagajul de cunoştinţe tehnice fiind şi autorul primului gol! Pentru mijlocaşul **Gergeli,** omul care n-a ştiut ce-i oboseala, şi pentru colegul său de linie, **D. Popescu,** la fel de insiprat şi de energic. Pentru ploieşteanul **Dridea I,** care dovedind o exemplară perseverenţă, a reuşit să intre din nou, după o lungă pauză, în atenţia selecţionerilor; împreună cu **Badea,** (autorul celui de al doilea gol), nu i-a dat pic de răgaz lui Germano! Pentru impetuosul extrem stînga **Sorin Avram,** co-autorul golului înscris de Badea şi iniţiator al multor faze excelente la poarta lui Carvalho. Pentru acel tînăr curajos care e portarul **Mihai Ionescu** şi pentru colegii lui de apărare, **Popa,** (calm, sobru şi harnic ca de obicei) **Hălmăgeanu** (a salvat un gol interceptînd în piept un şut al lui Eusebio) **Dan** şi **Iliuţă Greavu** („omul de cauciuc" cum îi spun prietenii, pentru că mai de mult a făcut gimnastică şi de aceea e foarte suplu, lucru dovedit între altele de clasicele sale „foarfeci" cu care degajează în situaţii din cele mai dificile)

Filmul jocului îl cunoaşteţi de la radio, de la televiziune sau din presa de luni. Multe acţiuni ale echipei noastre au fost organizate şi desfăşurate într-un mod care se poate numi clasic. Pase rapide, precise, executate şi primite adesea în plină viteză; demarcări surprinzătoare; calm şi dibăcie în deposedarea de balon a adversarului. Şi, ca un izvor inepuizabil al acestor calităţi, VOINŢA de a învinge, lucru care i-a făcut să termine meciul „în forţă", cum spun cronicarii de sport.

Duminică, echipa României a jucat la nivelul celor mai bune formaţii naţionale de pe continent. Ne dorim cît mai multe asemenea duminici, chiar şi în zile de lucru!

Sandu ALEXANDRU

După terminarea meciului, cele două echipe fac tradiţionalul schimb de tricouri. Eusebio foloseşte acest prilej pentru a-i felicita prieteneşte pe fotbaliştii noştri.

Handbalistele noastre

Comuna Racoviţa. Freamătul glasurilor cristaline ale elevilor de la „Şcoala din cîmp", cum i se spune pe aici noii şcoli, ridicate lîngă vechile ruine ale unei cetăţi romane, se revarsă ca un năvalnic şuvoi în acest tîrziu de toamnă sau, mai bine-zis, în această iarnă timpurie. Vremea rece nu împiedică activitatea micilor noştri sportivi. Pe de o parte, săniuş şi patinaj; pe de alta, pregătiri — cu caracter specific de iarnă — ale tinerilor atleţi, fotbalişti şi handbalişti. Handbalul, în special, are mulţi prieteni. Echipa fetelor e fruntaşă. Sînt cele mai bune din şcoală la învăţătură, dar şi la sport. Pe lîngă *Toader Gheorghiţă* şi *Dincă Ioana,* din clasa a VIII-a, şi-au făcut debutul în echipa şcolii şi elevele *Radu Lucica* şi *Tănase Maria,* din clasa a VII-a. Munca începută cu timiditate în anul trecut acum a început să fie răsplătită de primele succese. În vară, fetele noastre au învins echipa Liceului Buzoiu cu 11-1. Nu demult, în staţiunea Călimăneşti, s-a desfăşurat campionatul republican de juniori la handbal. Au participat şi elevele din Racoviţa. Era cea mai tînără echipă a întrecerilor, *unica echipă de la o şcoală generală! Cu toate că au fost învinse de „Ştiinţa" Băbeni elevele din Racoviţa au învins în cel mai frumos meci al campionatului* feminin cu scorul de 4-2 echipa de la Călimăneşti.

Este tînăr acest sport în şcoala de la Racoviţa, de aceeaşi vîrstă cu noul local al şcolii (un an), dar începe să se afirme! Fiicele harnicilor muncitori forestieri de pe înălţimile muntoase ale Loviştei încep să pună stăpînire pe tainele unui sport care cu un an în urmă nu era cunoscut aproape de nimeni în comună.

prof. Costea MARINOIU,
directorul Şcolii generale Racoviţa, regiunea Argeş

În numărul

... 41, din 13 octombrie a.c., al „Scînteii pionierului", dintr-o greşeală, în articolul „Grupul prietenilor" a fost criticată pioniera Engel Marcela din Galaţi. Facem cuvenita rectificare.

ATLETISM

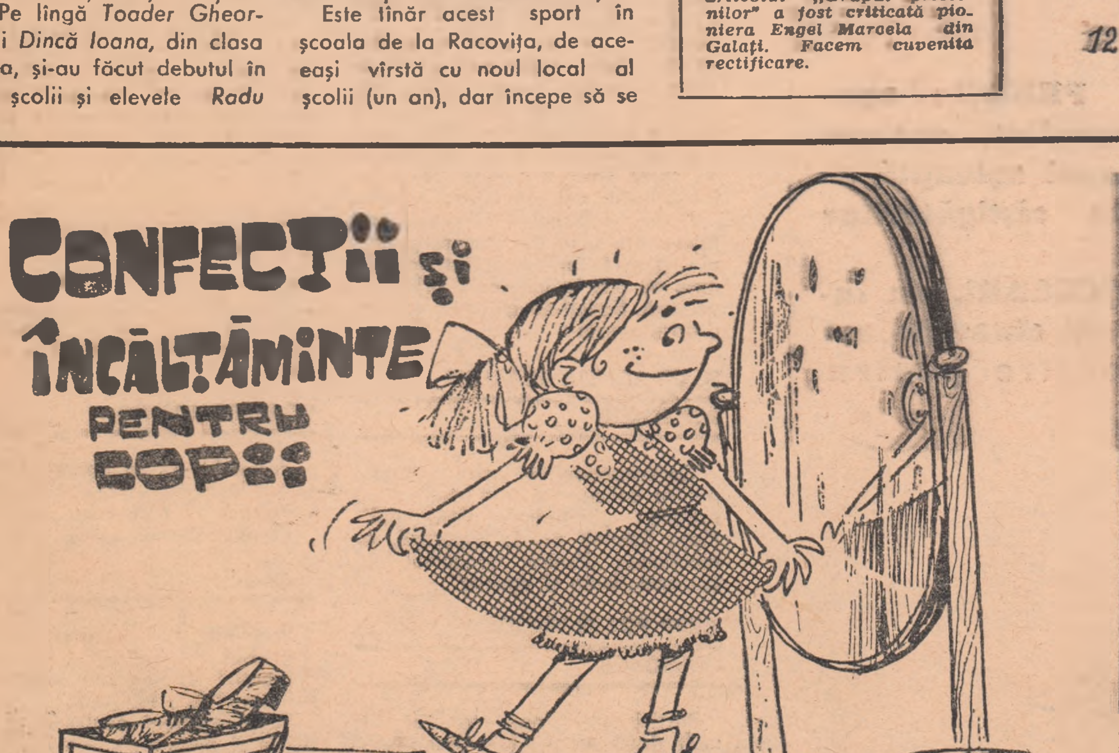
Orizontal: 1. Atlet american, recordman mondial la săritura în lungime, cel mai constant săritor peste 8 metri — Atlet etiopian, mare campion al maratonului, încununat cu laurii victoriei într-un mod strălucit, atît la Roma cît şi la Tokio. 2. Teren (pl.) — A mări viteza în ultima fază a parcursului la alergări etc. 3. A arunca discul — Autorul melodiei Cu vaporaşul „Vacanţa". 4. Greutate... mare. 5. Poftim! — Mişcare — Personificarea pămîntului (mit). 6. Plantă comestibilă — Vestit aruncător de ciocan din S.U.A., renumit prin inconstanţa rezultatelor lui. 7. Numele a şase localităţi în S.U.A — Ultimele întreceri în cadrul unei probe, la un concurs. 8. Luarea startului (pl.) — Soţia zeului egiptean Osiris. 9. Distrugeri — Şmecher (fam.). 10. Inversul lui 3 vertical — Declanşarea bruscă a energiei fizice acumulate la maximum, necesară sportivului de performanţă îndeosebi pentru executarea unor anumite sărituri, mişcări etc. 11. Element de bază la săritură în înălţime şi cu prăjina (pl.). 12. Supraalimentat — Purtătorul flăcării olimpice la Melbourne, astăzi un adevărat „colecţionar" de recorduri mondiale la probele de fond.

Vertical: 1. Mişcarea pendulatorie a discobolului — Atletă sovietică, recordmană mondială şi campioană olimpică la proba de aruncarea greutăţii. 2. Zeiţă din mitologia greacă, vestită prin sprinteneala ei la alergat. A fost învinsă de Hipomene, care a păcălit-o, aruncîndu-i în drum mere de aur. 3. Paralelele pe care aleargă trenul — În cel mai scurt timp. 4. Arbore care poate atinge o vîrstă de peste 1 000 ani — Sportiv român care a dominat probele de fond în ultimii ani la noi, de mai multe ori campion balcanic. 5. Fire — Trec un obstacol — Hectolitru. 6. Nota scriito-... n neamul oscilar — A face haz. 7. La atleţi sînt prevăzuţi cu cuie — Şi aşa mai departe. 8. Corabia legendarului Noe-Nichel — Aliaj dur. 9. Încă o dată — Urmărite în fugă. 10. Pene! — Atletă română, campioană olimpică la Roma şi Tokio, recordmană mondială la săritura în înălţime, cel mai valoros produs al atletismului feminin mondial — Cîte o dată îi alungă pe spectatori din tribune. 11. Bistriţa (presc.) — Atlet australian, recordman mondial la proba de 1 500 m plat şi campion olimpic la Roma, unde de altfel a stabilit recordul. 12. Dînsa — Atlet de culoare din S.U.A., corecordman mondial la 100 m plat cu timpul de 10 secunde, performanţă stabilită cu prilejul olimpiadei de la Tokio — Suliţe... liliputane.

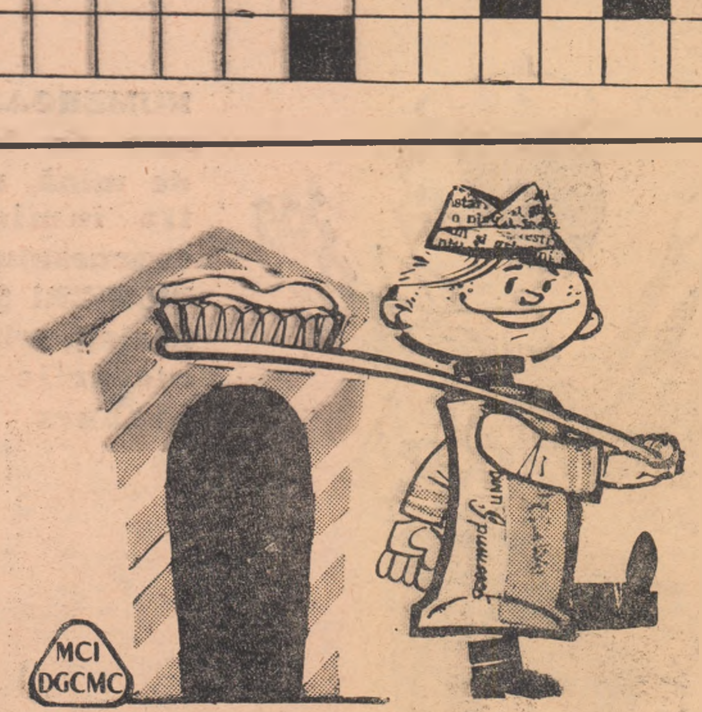
Dicţionar la îndemînă: AMES, ENIS, GAEA, ISIS

Mihai PATRAŞCU

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1							■					
2					■							
3						■				■		■
4		■		■					■		■	
5			■					■				
6					■							
7	■					■						
8								■				
9							■			■		■
10					■							
11									■		■	
12						■						

găsiţi la MAGAZINELE universale specializate ale cooperativelor de consum.

Copii!

Folosind zilnic — dimineaţa şi seara „Pasta de dinţi pentru copii", vă asiguraţi igiena gurii, preveniţi formarea cariilor şi depunerea pietrei pe dinţi.

80 DE ANI
DE LA NAŞTEREA LUI LIVIU REBREANU

Acasă la scriitor

Dacă porneşti din Năsăud, pe şoseaua care trece Someşul prin Jidoviţa, ajungi la Prislop. Ca fiecare străin de locuri, te uiţi în jur şi cauţi să recunoşti singur casa în care a trăit Liviu Rebreanu. Dar nu faci decît cîţiva paşi căci orice prislopean care ar trece atunci pe drum te-ar opri :

— Aţi venit pentru casa „domnişorului Liviu" ? şi te-ar conduce pe şosea pînă la casa unde e ridicat bustul scriitorului. Aici îi ! Aici a stat „domnişorul nostru"

Domnişorul nostru ? ! Au trecut atîţia ani, au crescut atîtea generaţii ! Liviu Rebreanu nu mai e în sat şi totuşi oamenii îi zic „al nostru" ca atunci, în urmă cu zeci de ani...

Dacă urci treptele de scînduri, treci prin cerdac şi te afli la un pas de lucrurile pe lîngă care, cu ani în urmă, a trecut şi Liviu, cel mai mare din cei 14 copii ai învăţătorului Rebreanu. Iată sfeşnicul, care a ţinut lumînările aprinse în noaptea de 27 noiembrie 1885, la Tîrlişiua cînd s-a născut scriitorul, oglinda cea mare, ceasul familiei. Alături, pe o etajeră, vioara la care a exersat de atîtea şi atîtea ori elevul Liviu Rebreanu. Într-o vitrină, cîteva fotocopii din registrele şcolare ne amintesc de anii copilăriei scriitorului petrecuţi în comuna Maieru, pe Valea Someşului, lîngă Rodna Veche. Părinţii lui Rebreanu se mutau dintr-un sat într-altul, dat fiind munca de învăţător a tatălui. „De Maieru se leagă toată copilăria mea, am trăit cele mai frumoase şi fericite zile ale vieţii mele. Pînă ce, cînd să împlinesc 10 ani, a trebuit să merg la Năsăud, la liceu. De la Maieru pînă la Năsăud, cale de cinci ore cu trăsura, am plîns amarnic parcă instinctul mi-ar fi spus că nu voi mai avea niciodată bucuria de viaţă ce am simţit-o în comuna mare, bogată, de la poalele Ineului, cel cu zăpada eternă..." (din „Mărturisiri").

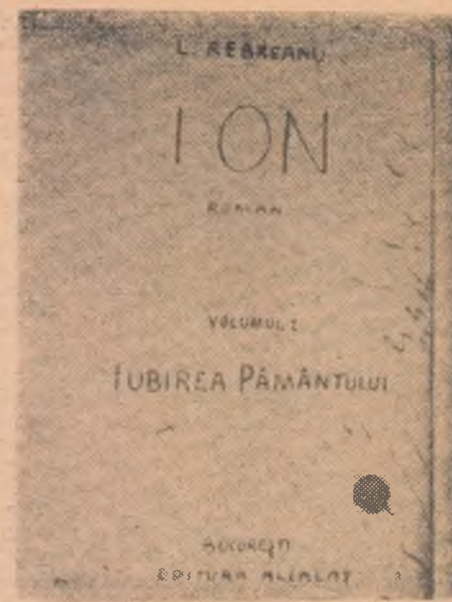
În camera din mijloc, la biroul masiv, la care a scris majoritatea operelor parcă îi vezi statura înaltă, cu umeri laţi şi mîini mari, albit înainte de vreme, puternic. Tot timpul o şuviţă de păr îi stătea pe frunte. Avea faţa palidă, ochi albaştri... Pe birou se află tablele, jocul preferat al scriitorului şi scrumiera lui. În aceeaşi cameră sînt expuse cămaşa cusută cu mărgele a lui Ion, şerparul, pălăria. Alături, sînt hainele şi furca de tors a Rodovicăi, care trăieşte şi astăzi. Rodovica i-a servit drept model pentru Ana din romanul „Ion". Într-un colţ se află portretul fratelui său Emil, boneta de front, port-hartul, copia sentinţei de condamnare la moarte. Alături, este şi schiţa terenului pe care avea să se desfăşoare acţiunea romanului „Pădurea spînzuraţilor". În vitrinele din cea de a treia cameră găsim schiţa romanului „Răscoala", ultima pagină din comedia „Plicul", manuscrise, reviste în care a publicat scriitorul, fotografii, scrisori către părinţi, coperţi ale cărţilor traduse în limbi străine.

Aici, totul vorbeşte de Liviu Rebreanu, care „a dat vieţii o operă şi operei o viaţă", cum s-a exprimat Tudor Vianu.

Lidia NOVAC

Liviu Rebreanu cu fiica lui.

Proiectul scriitorului pentru coperta romanului „Ion."

ÎN TÎRLIŞIUA

Acum o lună, împreună cu şcoala, am făcut o excursie la Tîrlişiua, satul în care s-a născut Liviu Rebreanu. Cu acest prilej, am asistat la dezvelirea bustului marelui romancier român.

...Ziua de 24 octombrie a fost o zi frumoasă de toamnă, cu cer senin. Încă de dimineaţă, pe uliţele satului au apărut locuitorii Tîrlişiuei îmbrăcaţi în port popular. Ei aşteptau cu bucurie venirea oaspeţilor în satul lor străjuit de culmile înalte ale Ţileleşului. Într-adevăr au început să apară oaspeţii : locuitori din comunele învecinate, elevi ai şcolilor generale şi licee...

Cu toţii, gazde şi oaspeţi s-au adunat pentru a participa la evenimentul sărbătoresc.

A luat cuvîntul un tovarăş din partea Comitetului raional de partid Dej, care a vorbit emoţionat despre viaţa lui Liviu Rebreanu.

A urmat, apoi, momentul solemn al dezvelirii bustului. Zărind chipul nemuritor, turnat în bronz, mi-am închipuit acele clipe, de de mult, cînd scriitorul Rebreanu, tînăr fiind, a părăsit meleagurile Ardealului, purtînd în suflet îndemnul fierbinte al tatălui său : „Să ajungi cît Coşbuc de mare !"

...S-au citit fragmente din valoroasa operă a lui Liviu Rebreanu. În continuare, echipa locală de dansuri a prezentat o suită de dansuri populare româneşti. Solişti vocali şi instrumentişti au interpretat cîntece specifice ţinutului.

Sînt mîndru că m-am născut şi eu la Tîrlişiua, sat despre care Rebreanu spunea cu regret că nu-l găseşte pe harta ţării.

Acum, Tîrlişiua, alături de celelalte comune, cunoaşte o viaţă nouă. Iar locuitorii ei împărtăşesc aceeaşi mîndrie, că pe meleagul lor s-a născut un mare scriitor român.

COCIAN POMPEI
Liceul nr. 1 Dej,
regiunea Cluj

Atenţiune, atenţiune !

Pionieri şi şcolari !

ÎNCEPE TRADIŢIONALUL CONCURS DE CORESPONDENŢE ŞI DESENE !

NUMEROASE PREMII : aparate de fotografiat, ceasuri de mînă, stilouri aşteaptă să fie înmînate cîştigătorilor concursului.

PIONIERI ŞI ŞCOLARI, nu întîrziaţi, trimiteţi chiar de azi lucrările voastre pentru concurs.

Concursul de corespondenţe şi desene „PRIETENUL MEU"

„Scînteia pionierului" organizează între 24 noiembrie şi 24 decembrie 1965 un concurs de corespondenţe şi desene.

TEMELE CONCURSULUI

Fiecare pionier, care doreşte să participe la concurs, va trimite redacţiei corespondenţe sau desene (la alegere) în care să vorbească despre **cel mai bun prieten** al său, despre fapte care să dovedească cinstea, curajul, ataşamentul şi alte calităţi ale prietenului, despre **adevărata prietenie,** despre întîmplarea care a dovedit că un coleg sau o colegă vă este, într-adevăr, cel mai bun prieten.

Pionieri ! Discutaţi în grupe, detaşamente şi unităţi despre **prietenie,** despre faptele şi întîmplările care au pus la încercare prietenia voastră. Scrieţi-ne cît mai repede despre acestea.

PE CE ADRESA SE TRIMIT SCRISORILE

Corespondenţele şi desenele pentru concurs se vor trimite pe adresa : „Scînteia pionierului", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti, cu menţiunea „Pentru concursul de corespondenţe şi desene"

CÎND POT FI TRIMISE SCRISORILE

Participanţii pot trimite cel mult două lucrări (un desen şi o corespondenţă, două desene sau două corespondenţe) începînd cu data de 24 noiembrie şi pînă la 24 decembrie a.c. — data poştei.

CUM SE FACE PREMIEREA

Vor fi premiate corespondenţele cele mai interesante, mai corect şi frumos scrise, desenele cele mai interesante şi mai frumos executate.

Participanţii la concurs trebuie să-şi scrie şi să-şi deseneze singuri lucrările, să nu se folosească la alcătuirea corespondenţelor sau desenelor de cărţi, reviste, ziare sau alte materiale apărute. Lucrările pentru concurs trebuie scrise citeţ şi cu cerneală. Scrieţi pe plic, citeţ, adresa voastră de acasă, precum şi şcoala şi clasa în care învăţaţi.

PREMII

Pentru cele mai bune lucrări se vor acorda următoarele premii şi menţiuni

CORESPONDENŢE

Premiul I : un aparat de fotografiat
Premiul II : un ceas de mînă
Premiul III : un stilou

DESENE :

Premiul I : un aparat de fotografiat
Premiul II : un ceas de mînă
Premiul III : un stilou

Şase menţiuni pentru corespondenţe şi desene : mape din material plastic, stilouri, creioane automate.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa „Scînteii", telefon 17 60 10, 17 60 20 ; Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

40361